

Reflektion som stöd för måluppfyllelse i verksamhetsförlagd utbildning inom ambulanssjukvård

Lena Forsell

Lunds universitet, Medicinska fakulteten, Institutionen för hälsovetenskaper

Abstract

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom ramen för specialistsjuksköterskeprogrammet i ambulanssjukvård präglas av en oförutsägbare klinisk vardag där patientmöte och situationer varierar mellan studenter. Utmaningen förstärks av att studenterna genomför VFU i ambulansverksamheter över hela landet, med olika organisationer, arbetssätt och handledarkulturer. Detta gör det svårt att säkerställa likvärdiga lärandemöjligheter och att alla studenter ges förutsättningar att nå kursens lärandemål. Erfarenhet i sig leder inte automatiskt till lärande.

För att stärka måluppfyllelse och likvärdighet har vi utvecklat en modell för strukturerad handledning och reflektion som systematiskt utgår från kursens lärandemål. Modellen knyter samman teoretisk kunskap (episteme), praktiska färdigheter (techne) och professionellt omdöme (fronesis) och tar avstamp i Kim Wallins modell "The Learning Encounter".

Under VFU möts studenterna digitalt i handledarledda reflektionsseminarier via Zoom en gång per vecka. Reflektionerna utgår från konkreta kliniska situationer och kopplas explicit till aktuella kursmål. Exempelvis analyserar en student situationer där ambulanssjukvården samverkar tillsammans med räddningstjänst och polis. De identifierar använda kommunikationsstrategier och diskuterar hur dessa riskerar påverka teamets situationsmedvetenhet samt patientsäkerhet. På så sätt kan olika erfarenheter delas, problematiseras och omsättas till ett gemensamt lärande. Erfarenheter från implementeringen visar att handledningen blir mer strukturerad och målinriktad samt att studenterna utvecklar ett mer medvetet kliniskt resonemang och professionellt omdöme oberoende av placeringsort.

Bidraget presenterar arbetssätt, reflektionsstruktur och exempel från genomförandet och syftar till att inspirera kollegor som vill skapa mer likvärdig och lärandefokuserad VFU även i geografiskt spridda utbildningar.